

Sygn. akt I ACz 1983/12

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu – Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Górecki(spr.)

Sędziowie: SA Mariola Głowacka

SA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2012 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **M. B.**

przeciwko (...) **spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.**

o stwierdzenie nieważności uchwały

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 19 października 2012 r., sygn. akt I Gc 880/12

postanawia:

- 1. uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania,**
- 2. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić orzeczeniu kończącemu postępowanie w sprawie.**

Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga Marek Górecki Mariola Głowacka

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczeniu o stwierdzenie nieważności uchwały nr (...) zgromadzenia wspólników pozwanej z dnia 10 września 2012 r., poprzez zawieszenie postępowania rejestrowego w przedmiocie wpisu do KRS podwyższenia kapitału zakładowego spółki wynikającego z zaskarżonej uchwały. Sąd wyjaśnił, że nawet gdyby okoliczności faktyczne przedstawione przez powoda uprawdopodobniały roszczenie i interes prawny w jego zabezpieczeniu, to wadliwe wskazanie sposobu zabezpieczenia uniemożliwia uwzględnienie wniosku. Zabezpieczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały spółki przez zawieszenie postępowania rejestrowego nie jest dopuszczalne w drodze postanowienia sądu rozpoznającego sprawę o stwierdzenie nieważności uchwały. W tej kwestii, z mocy art. 249 § 2 ksh decydować powinien sąd rejestrowy, przed którym sprawa się toczy.

W zażaleniu na to postanowienie powód wniósł o jego zmianę i udzielenie zabezpieczenia roszczenia poprzez zawieszenie postępowania rejestrowego w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie art. 755 § 1 kpc w zw. z art. 249 § 2 ksh polegające na błędnym przyjęciu, że

nie można zabezpieczyć roszczenia o stwierdzenie nieważności uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników poprzez zawieszenie postępowania rejestrowego dotyczącego wpisania zmian na podstawie zaskarżonej uchwały.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie.

Zasadnie skarżący wytknął naruszenie art. 755 § 1 kpc wskutek uznania, że żądany przez powoda sposób zabezpieczenia jest niedopuszczalny.

Podzielić należało zapatrywanie powoda, że dopuszczalne jest zabezpieczenie roszczenia o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przez zawieszenie postępowania rejestrowego dotyczącego wpisu zmian na podstawie tej uchwały.

Przedmiotem sprawy o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników nie jest roszczenie pieniężne, zatem do jego zabezpieczenia ma zastosowanie art. 755 kpc, który nakazuje sądowi udzielić zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wykluczając sposobów przewidzianych do zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. Przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd powinien kierować się ogólną dyrektywą postępowania zabezpieczającego wyrażoną w art. 730¹ § 3 kpc; to jest powinien uwzględnić interesy stron w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę.

W przykładowym katalogu sposobów zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych zawartym w art. 755 § 1 kpc nie jest wymienione zawieszenie postępowania rejestrowego, w pkt 3 tego przepisu wymienia się jednak zawieszenie egzekucji lub postępowania wykonawczego. Brak bliższego określenia co oznacza „postępowanie wykonawcze” w rozumieniu tego przepisu prowadzi do przyjęcia, że chodzi o każde postępowanie zmierzające do wykonania orzeczenia lub decyzji, których istnienie, ważność lub skuteczność są przedmiotem postępowania w sprawie, w której udzielone zostało zabezpieczenie.

Sposobem wykonania uchwały wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powodującej zmianę danych podlegających wpisowi do rejestru lub kreującej zdarzenia podlegające takiemu wpisowi jest wpisanie tych zmian lub zdarzeń do rejestru. W świetle art. 755 § 1 pkt 3 kpc, zawieszenie postępowania zmierzającego do dokonania takiego wpisu (postępowania rejestrowego) może więc być sposobem udzielenia zabezpieczenia. Należy też zwrócić uwagę, że ustawa wprost dopuszcza możliwość udzielenia zabezpieczenia roszczenia niepieniężnego przez zawieszenie egzekucji, pomimo że na podstawie przepisów postępowania egzekucyjnego do zawieszenia tego postępowania uprawniony jest organ egzekucyjny (art. 818-821 kpc).

Okoliczność, że stosownie do art. 252 § 2 w związku z art. 249 § 2 ksh postępowanie rejestrowe może zawiesić sąd rejestrowy, nie wyłącza dopuszczalności zabezpieczenia roszczenia o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przez zawieszenie postępowania rejestrowego. Jakkolwiek skutek decyzji sądu właściwego do zabezpieczenia roszczenia i sądu rejestrowego jest taki sam - zawieszenie postępowania rejestrowego prowadzącego do wpisania do rejestru zmian wynikających z uchwały wspólników - ale jest on konsekwencją różnych funkcji, jakie pełni zabezpieczenie roszczenia w postępowaniu rozpoznawczym oraz wstrzymanie postępowania - przez jego zawieszenie - prowadzonego przez sąd rejestrowy. W postępowaniu zabezpieczającym dla udzielenia zabezpieczenia - bez względu na sposób zabezpieczenia - istotne jest uprawdopodobnienie roszczenia i istnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia (art. 730¹ § 1 kpc). Zawieszenie postępowania rejestrowego przez sąd rejestrowy jest wyrazem realizacji obowiązku dbałości o to, żeby dane wpisane do rejestru były prawdziwe (art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, jedn. tekst: Dz.U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186 ze zm.). Nie dopuszcza także do wpisywania danych formalnie podlegających wpisaniu, ale które ze względu na zaistniałe okoliczności będą w ocenie sądu rejestrowego musiały zostać wykreślone. W każdym z tych wypadków zawieszenie postępowania rejestrowego dokonywane jest przez inny sąd i w wyniku innego postępowania.

Ponadto zabezpieczenie roszczenia o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przez zawieszenie postępowania rejestrowego dotyczącego wpisu zmian na podstawie tej uchwały może nastąpić - jeszcze przed wszczęciem postępowania w sprawie o stwierdzenie nieważności uchwały. Zawieszenie natomiast postępowania rejestrowego na podstawie art. 252 § 2 w związku z art. 249 § 2 ksh może nastąpić dopiero po zaskarżeniu uchwały wspólników, co wynika ze zdania drugiego w związku ze zdaniem pierwszym art. 249 § 2 ksh. Okoliczności te przemawiają przeciwko uznaniu niedopuszczalności udzielenia zabezpieczenia przez zawieszenie postępowania rejestrowego ze względu na wyłączającą tę możliwość kompetencję sądu rejestrowego (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2010 r. III CZP 49/10, LEX nr 585110).

W tym stanie rzeczy uwzględnienie wniosku o udzielenie zabezpieczenia zależne było od uprawdopodobnienia roszczenia i interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Ponieważ Sąd Okręgowy zaniechał zbadania, czy te przesłanki udzielenia zabezpieczenia, określone w art. 730¹ § 1 kpc, ziściły się w analizowanym przypadku, wobec nierozpoznania istoty sprawy w tym zakresie, uzasadnione było uchylene zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania (art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.). Na podstawie art. 745 § 1 kpc rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawiono orzeczeniu kończącemu postępowanie w sprawie.

Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga Marek Górecki Mariola Głowacka